

DEFINITIEF

Inhoudsopgave besluit en toelichtingen

Legger rijkswaterstaatswerken, onderdelen Rivieren en Vegetatielegger, Actualisatie 2021

1. Bekendmaking en vaststelling
2. Besluit wijzigingen Legger rijkswaterstaatswerken
3. Begrippenlijst
4. Toelichting Legger rijkswaterstaatswerken onderdeel Rivieren 2021
5. Toelichting onderdeel Vegetatielegger 2021
6. Nota van Antwoord

Bekendmaking

De Legger rijkswaterstaatswerken onderdelen Rivieren en Vegetatielegger is vastgesteld.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft de Legger rijkswaterstaatswerken voor de onderdelen Rivieren en Vegetatielegger – gewijzigd en vastgesteld.

Rijkswaterstaatswerken zijn van groot belang voor de veiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid in Nederland. De waterstaatswerken, zoals dijken, sluizen en vaarwegen, moeten voldoen aan normen, die we vastleggen in zogenaamde Leggers. Hiermee zorgt Rijkswaterstaat voor een goede werking van de waterstaatswerken en efficiënt onderhoud.

Achtergrond

De Waterwet regelt de leggerplicht voor alle waterstaatswerken. In 2009 zijn de Leggers van de primaire – grotere – waterkeringen vastgesteld. In 2014 is de Legger rijkswaterstaatswerken geactualiseerd en uitgebreid met een nieuw onderdeel: de Vegetatielegger. In 2020 is de Vegetatielegger geactualiseerd.

De Legger rijkswaterstaatswerken Rivieren bestaat uit geografische data en een toelichting hierop. De Vegetatielegger, onderdeel van de Legger rijkswaterstaatswerken, bestaat uit overzichtskaarten en regels. Deze samen geven aan wat de norm is voor vegetatie in het rivierbed, ten behoeve van de hoogwaterveiligheid en de waterkwaliteit. De Vegetatielegger is van toepassing op de uiterwaarden van de Maas- en de Rijntakken.

Actualisatie van de Legger rijkswaterstaatswerken

Ten opzichte van de Legger uit 2014 is een aantal wijzigingen aangebracht. Na 2014 zijn (rivierverruimende) projecten in het rivierengebied uitgevoerd met als gevolg dat door bijvoorbeeld dijkeruglegging of de aanleg van nevengeulen zowel de ligging, vorm en afmeting van het rivierbed, alsook de locatie en soorten vegetatie in het rivierbed zijn gewijzigd.

Vastlegging van dynamische objecten in de Legger

Voor alle geulen, strangen en natuurvriendelijke oevers in het riviergebied is in deze Legger een "Vlak van vrije ruimte" gedefinieerd. Met het Vlak van vrije ruimte (VVR) is aangegeven binnen welk vrijheidsveld een dynamisch object zich maximaal zou mogen bewegen, zonder dat oevererosie of zijdelingse verplaatsing leidt tot overlast aan belangen van derden of leidt tot functieverlies. Verplaatsing buiten het VVR leidt tot falen van een functie of aan ongewenste schade van functies of eigendommen van derden in de omgeving. Deze waarde, die niet mag worden overschreden, noemen we de "limietwaarde". Dit is bijvoorbeeld de lijn die gevormd wordt door de beschermingszone van een waterkering, een contour rondom een verharde weg of een perceelgrens van een particuliere eigenaar.

Vegetatielegger Grensmaas

In de huidige Vegetatielegger zijn uitgevoerde rivierverruimings-maatregelen in de Grensmaas nog niet verwerkt. In de actualisatie van het onderdeel Vegetatielegger wordt het bestaande vegetatiebeeld opgenomen. In het Projectplan "Actualisatie van de Vegetatielegger Grensmaas" zijn de wijzigingen in het vegetatiebeeld toegelicht en de effecten van de wijzigingen beoordeeld. Het projectplan is vastgesteld op 12 januari 2022. Hiertegen is beroep aangetekend. In afwachting van de uitkomst van dit beroep zal de 'Actualisatie van de Vegetatielegger Grensmaas' niet in de definitieve Legger (2022) worden opgenomen.

Wijzigingen ten opzichte van de ontwerp Legger rijkswaterstaatswerken

De ontwerp-Legger rijkswaterstaatswerken onderdelen Rivieren en Vegetatielegger heeft ter inzage gelegen vanaf 8 juni tot en met 19 juli 2021. Er zijn in totaal 11 zienswijzen ingediend op de ontwerp-Legger, waarvan 4 op het onderdeel rijkswaterstaatswerken Rivieren en 7 op het onderdeel Vegetatielegger. Naar aanleiding van de zienswijzen is een aantal wijzigingen aangebracht. De Legger is online beschikbaar via www.rijkswaterstaat.nl/leggers. U kunt een complete beschrijving en motivering van de wijzigingen terugvinden in het besluit en de Nota van antwoord.

Vervolgproces

Per 1 juli 2014 is de Algemene wet bestuursrecht (negatieve lijst) gewijzigd waardoor er niet langer beroep ingesteld kan worden tegen de vaststelling van een Legger, tenzij de ligging van een waterbergingsgebied of beschermingszone wordt vastgesteld of gewijzigd. In de onderdelen Rivieren en Vegetatielegger is geen sprake van een wijziging van een waterbergingsgebied of een beschermingszone. Door de overdracht van gebieden, ruimtelijke ingrepen en natuurlijke processen kunnen waterstaatswerken veranderen. Daarom wordt de Legger rijkswaterstaatswerken periodiek geactualiseerd. De frequentie en de omvang van deze actualisaties is afhankelijk van verschillende factoren. Als hiervan in de toekomst sprake is, zal dit worden bekend gemaakt in de Staatscourant en via de website van Rijkswaterstaat.

Waar vindt u meer informatie?

Uitgebreide informatie over de Legger is beschikbaar op www.rijkswaterstaat.nl/leggers, onder "Legger rijkswaterstaatswerken". Hier vindt u ook de link naar de geactualiseerde Legger.

Contact

Heeft u na het bezoeken van de websites nog vragen over de Legger rijkswaterstaatswerken/Vegetatielegger? Dan kunt u bellen met Rijkswaterstaat: 0800 8002 (gratis).

BESLUIT

Datum: 16 juni 2022

Onderwerp: Besluit wijziging Legger Rijkswaterstaatswerken onderdelen Rivieren en Vegetatielegger

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat besluit, op grond van artikel 5.1 van de Waterwet om de Legger rijkswaterstaatswerken van 16 oktober 2014 onderdeel Rivieren en het onderdeel de Vegetatielegger, met uitzondering van deel Grensmaas, van 19 mei 2020 te wijzigen. Het besluit is nader toegelicht in de Toelichting Legger rijkswaterstaatswerken onderdeel Rivieren 2021 en Toelichting onderdeel Vegetatielegger 2021, die als zodanig deel uitmaken van dit besluit.

Procedure

Dit besluit is tot stand gebracht met toepassing van procedureregels uit de Algemene wet bestuursrecht. Bij de voorbereiding is toepassing gegeven aan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Het ontwerp-besluit heeft gedurende zes weken vanaf 8 juni tot en met 19 juli 2021 ter inzage gelegen. Op basis van artikel 3:15, tweede lid Awb is een ieder in de gelegenheid gesteld om gedurende de termijn van de ter inzage legging zienswijzen op het ontwerp-besluit naar voren te brengen. Op basis van de ingediende zienswijzen is dit besluit vastgesteld waarmee de Legger rijkswaterstaatswerken onderdelen Rivieren en Vegetatielegger definitief gewijzigd is.

Zienswijzen

Er zijn in totaal 11 zienswijzen ingediend op de Ontwerp-Legger. Er zijn 4 zienswijzen ingediend op het onderdeel rijkswaterstaatswerken Rivieren waarvan 2 van overheden, 1 van een maatschappelijke organisatie, natuur en milieu en 1 van een bedrijf. Er zijn 7 zienswijzen ingediend op het onderdeel Vegetatielegger, waarvan 3 van overheden, 1 van een maatschappelijke organisatie, natuur en milieu en 3 van een bedrijf. In de bijgevoegde Nota van Antwoord zijn de reacties op de zienswijzen en de wijzigingen in de Legger gespecificeerd.

Het grootste deel van de zienswijzen op de Legger rijkswaterstaatwerken onderdeel Rivieren gaat over een te ruime begrenzing van de (nieuwe) Vlakken van vrije ruimte rondom geulen en natuurvriendelijke oevers. Daarnaast zijn opmerkingen geplaatst over waterstaatkundige objecten die conform de huidige situatie zijn opgenomen.

Wijzigingen als gevolg van zienswijzen in de Legger rijkswaterstaatswerken onderdeel Rivieren:

- Z01: Blauwe kamer (Wageningen), aanpassing vlak van vrije ruimte;
- Z04: Maas bij Eijsden, aanpassing begrenzing hoofdvaargeul bij landsgrens België/Nederland;
- Z04: Julianakanaal bij Borgharen, Bunde en Elslo, aanpassing grens waterstaatkundig beheer;
- Z04: Rivierverruiming Itteren, aanpassing vlak van vrije ruimte;
- Z04: Rivierverruiming Maasband, aanpassing vlak van vrije ruimte;
- Z04: Grevenbicht, aanpassing vlak van vrije ruimte bij kade;
- Z04: Rivierverruiming Visserweert, aanpassing vlak van vrije ruimte;
- Z04: Ohé en Laak, aanpassing ligging kade nabij mineraalbrekerij;
- Z04: Lateraal Kanaal West, toevoegen Overlaat De Geer;
- Z04: Beesel, verwijderen vlak van vrije ruimte ter plaatse van natuurvriendelijke oever;
- Z04: Broekhuizen, aanpassing vlak van vrije ruimte;
- Z04: Ooijen-Wanssum, vlak van vrije ruimte t.p.v. kernzone primaire waterkeringen Ooijen-Wanssum
- Z04: Ooijen, vlak van vrije ruimte uitbreiden tot in jachthaven.

Het grootste deel van de zienswijzen op het onderdeel Vegetatielegger gaat over de manier waarop Rijkswaterstaat de begroeiing in de uiterwaarden in kaart heeft gebracht. De reacties lopen uiteen van aanvullingen op perceelniveau (zoals ontbrekende struwelen/bossages) tot generieke opmerkingen over de gekozen manier van karteren en de zorgvuldigheid en betrouwbaarheid hiervan.

Wijzigingen als gevolg van zienswijzen in het onderdeel Vegetatielegger:

- Z05: Amerongse Bovenpolder, wijziging moerasgebied;
- Z07/Z10: Ooijen-Wanssum, havengebied aanduiden verhard oppervlak;
- Z08: Well-Aijen / Maaspark Well, wijziging dassencompensatiegebied naar vegetatieklasse struweel;
- Z08: Well-Aijen / Maaspark Well, verwijderen solitaire bomen in Vegetatielegger;
- Z08: Well-Aijen / Maaspark Well, het gebied Rode ontwikkelingen De Kamp wijziging naar verhard terrein
- Z09: Heukelomse beek, toevoegen benoemde locaties met landschappelijke elementen (struweel);
- Z011: Voulwames, aanpassing Vegetatielegger t.p.v. waterkering;
- Z011: Hoogwatergeul Lomm, omzetten "bos" naar "mengklasse 70/30" t.p.v. waterkering.

Ambtshalve aanpassingen

Een aantal inhoudelijke wijzigingen van de Legger rijkswaterstaatswerken onderdeel Rivieren is niet te herleiden tot zienswijzen en wordt als ambtshalve aanpassingen vermeld. Het gaat hierbij onder andere om het wijzigen van een aantal vlakken van vrije ruimte, het toevoegen van locaties met steenbestorting in de Grensmaas en het verwijderen van vlakken van vrije ruimte rondom KRW relevante wateren. In de Nota van Antwoord is een overzicht opgenomen.

Besluit

1. De Legger Rijkswaterstaatswerken onderdelen Rivieren en Vegetatielegger, met uitzondering deel Grensmaas, als bedoeld in artikel 5.1 van de Waterwet vast te stellen.
2. De legger digitaal beschikbaar te stellen via (www.rijkswaterstaat.nl/leggers).

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

namens deze,

hoofdingenieur-directeur Rijkswaterstaat Oost-Nederland,

mevrouw drs. M. van de Zandschulp